

طراحان:

نام درس	نام طراحان
فارسی و نگارش (۱)	حمید اصفهانی، سپهر حسن خان پور، آکیتا محمدزاده، سیدمحمدعلی مرتضوی
عربی زبان قرآن (۱)	مریم آقایی، علی اکبر ایمان پور، ابوالفضل تاجیک، سعید جعفری، احمد رنجبر، جواد کریمی، رضا معصومی
دین و زندگی (۱)	محمد آقاصالح، حمید حسین پور، محمد رضایی بقا، محمدعلی عبادتی، محمد مقدم، سیداحسان هندی
زبان انگلیسی (۱)	فریبا توکلی، میرحسین زاهدی، سپیده عرب
ریاضی و آمار (۱)	محمد بحیرایی، امیر زراندوز، حمید زرین کفش، اسماعیل زارع، مهدی ملارمضانی، میلاد منصوری، امیر محمودیان
اقتصاد	معصومه حسینی صفا، علیرضا رضایی، مائده سادات شاهرادی، مهدی کاردان، شاهد گواه
علوم و فنون ادبی (۱)	محسن اصفری، سعید جعفری، شبنم رضانی، مهناز شریفی، عارفه سادات طباطبایی نژاد، کاظم کاظمی
تاریخ (۱) ایران و جهان باستان	معصومه حسینی صفا، مائده سادات شاهرادی، هژبر رحیمی، شاهد گواه
جغرافیای ایران	معصومه حسینی صفا، هژبر رحیمی، محمدابراهیم علی نژاد، مهدی کاردان، الهام میرزائی
جامعه‌شناسی (۱)	معصومه حسینی صفا، کوثر دستورانی، هژبر رحیمی، علیرضا رضایی، مائده سادات شاهرادی، محمدابراهیم مازنی
منطق	معصومه حسینی صفا، کوثر دستورانی، هژبر رحیمی، مائده سادات شاهرادی

گزینشگران و ویراستاران:

نام درس	گزینشگر	مسئول درس	ویراستار استاد	ویراستار دانشجو
فارسی و نگارش (۱)	حمید اصفهانی	حمید اصفهانی	سپهر حسن خان پور	—
عربی زبان قرآن (۱)	مریم آقایی	مریم آقایی	درویشعلی ابراهیمی - حسام حاج مؤمن	—
دین و زندگی (۱)	محمد آقاصالح	محمد آقاصالح	سکینه گلشنی	کیبیا طهماسبی
زبان انگلیسی (۱)	سپیده عرب	سپیده عرب	فریبا توکلی	—
ریاضی و آمار (۱)	حمید زرین کفش	حمید زرین کفش	محمد بحیرایی - سهیل حسن خان پور	—
اقتصاد	علیرضا رضایی	علیرضا رضایی	سارا شریفی	—
علوم و فنون ادبی (۱)	اعظم نوری نیا	اعظم نوری نیا	الهام محمدی، حسن وسکری	—
تاریخ (۱) ایران و جهان باستان	مائده سادات شاهرادی	مائده سادات شاهرادی	حبیبه محبی	معصومه حسینی صفا
جغرافیای ایران	معصومه حسینی صفا	معصومه حسینی صفا	هژبر رحیمی	مائده سادات شاهرادی
جامعه‌شناسی (۱)	کوثر دستورانی	کوثر دستورانی	فرحناز خان محمدی	—
منطق	کوثر دستورانی	کوثر دستورانی	فرحناز خان محمدی	—

گروه فنی و تولید:

مدیر گروه: لیلیا فیروزی (اختصاصی)

سیدمحمدعلی مرتضوی (عمومی)

مسئول دقت‌چاپ: حبیبه محبی (اختصاصی)

معصومه شاعری (عمومی)

حروف‌نگاری و صفحه‌آرایی: مهشید ابوالحسنی

مدیر واحد مستندسازی و مطابقت با مصوبات: مریم صالحی

مسئول دقت‌چاپی مستندسازی: فریبا رنوفی

نظارت چاپ: سوران نعیمی

دوره می متوسطی دوم

(پایه دهم انسانی)

۱۳ اردیبهشت ماه ۹۸

ردیف	مواد امتحانی	صفحه‌ی
۱	فارسی و نگارش (۱)	۴
۲	عربی زبان قرآن (۱)	۵
۳	دین و زندگی (۱)	۶
۴	دین و زندگی (۱) (شاهد - کواهه)	۷
۵	زبان انگلیسی (۱)	۸
۶	ریاضی و آمار (۱)	۹
۷	اقتصاد	۱۲
۸	اقتصاد (شاهد - کواهه)	۱۳
۹	علوم و فنون ادبی (۱)	۱۴
۱۰	تاریخ (۱) ایران و جهان پاکستان	۱۵
۱۱	تاریخ (۱) ایران و جهان پاکستان (شاهد - کواهه)	۱۶
۱۲	جغرافیای ایران	۱۷
۱۳	جامعه‌شناسی (۱)	۱۸
۱۴	منطق	۱۹

بنیاد علمی آموزشی قلمچی (وقف امام)

دفتر مرکزی: خیابان انقلاب بین صبا و فلسطین بلاک ۹۲۳ - تلفن چهار رقمی ۶۴۶۳-۰۲۱ داخلی ۱۶۵

«تمام دارایی‌ها و درآمدهای بنیاد علمی آموزشی قلمچی وقف امام است بر گسترش دانش و آموزش»

فارسی و نگارش (۱)

۱-

(سیرمفرد علی مرتضوی)

گوینده‌ی بیت صورت سؤال از بداقبالی خود صحبت می‌کند و این که سر ادبار بر سر زانوی خود نهاده است.

(واژه، واژه‌نامه‌ی کتاب فارسی)

۲-

(سپهر حسن‌خان‌پور)

ارتجالاً: بی‌درنگ / اوان: هنگام

(واژه، واژه‌نامه‌ی کتاب فارسی)

۳-

(سپهر حسن‌خان‌پور)

واژه‌ی «اشباه» با همین املا به معنای «همانندان» است.

(املا، واژه‌نامه‌ی کتاب فارسی)

۴-

(سپهر حسن‌خان‌پور)

عبارت «خسروانی خورش» در بیت به معنی «خورش خسروانی»، ترکیب وصفی مقلوب است. این عبارت در جمله‌ی «به‌جز خسروانی خورش، طعمه‌ی مخسور»، پس از حرف اضافه آمده است و متمم است.

(دانش‌های اربی و زبانی، صفحه‌ی ۱۲۴ کتاب فارسی)

۵-

(آگیتا مفردزاده)

فعل‌هایی که می‌توان در ابیات دید:

«بنشسته‌بد» - «می‌نمود» - «باشد» - «به‌گفت اندر آید» - «می‌گذشت» - «اندر

گفت آمد» - «زد» - «آمیختی» - «ریختی»

گروه‌هایی که وابسته‌ی پیشین دارند: «سه‌روز» - «سه‌شب» - «آن مرغ» - «هر گون»

(دانش‌های اربی و زبانی، صفحه‌های ۱۱۵ و ۱۱۶ کتاب فارسی)

۶-

(آگیتا مفردزاده)

از سوی خانه بیامد خواهش: خواهی طوطی از سوی خانه بیامد.

بر سرش زد: بر سر طوطی زد.

(دانش‌های اربی و زبانی، صفحه‌ی ۱۱۵ کتاب فارسی)

۷-

(آگیتا مفردزاده)

بررسی ابیات:

الف) جناسی بارز نیست.

ب) زود - دود

ج) بارور - باربر

د) آزادی (ستایش) - آزاد

ه) کمان - کمین / کمین - غمین - همین

(آرایه‌های اربی، صفحه‌های ۱۱۷ و ۱۱۸ کتاب فارسی)

۸-

(عمید اصفهانی)

عبارت «لکم دینکم و لی دین» عبارتی قرآنی است.

(آرایه‌های اربی، صفحه‌های ۱۲۸ و ۱۲۹ کتاب فارسی)

۹-

(عمید اصفهانی)

مفهوم مشترک، ناتوانی انسان در تغییر قضا و قدر است.

(مفهوم، صفحه‌ی ۱۲۷ کتاب فارسی)

۱۰-

(عمید اصفهانی)

مفهوم بیت گزینه‌ی «۱» نیز مثل ابیات صورت سؤال، تأثیر همنشین است.

(مفهوم، صفحه‌ی ۱۲۹ کتاب فارسی)

عربی (زبان قرآن (۱))

۱۱-

(بوار کریمی، ترجمه، ترکیبی)

«نری»: می‌بینیم / «حیاء»: زندگی / «المعالی»: بزرگی‌ها / «تُكْتَسَبُ»: به دست آورده می‌شود / «الكد»: تلاش

۱۲-

(مریم آقاییاری، ترجمه، ترکیبی)

ترجمه‌ی درست گزینه‌های دیگر:

گزینه‌ی «۲»: یک پنجم ساکنان جهان از مسلمانان هستند.

گزینه‌ی «۳»: این داروها را داروخانه‌دار برای سردردم به من داد.

گزینه‌ی «۴»: «تَطْبِخُ» فعل مجهول و به معنای «پخته می‌شود» است.

۱۳-

(مریم آقاییاری، ترجمه، ترکیبی)

ترجمه‌ی درست عبارت: «در خیابان نهم مردم اطراف زن آسیب‌دیده جمع شدند تا به او یاری برسانند».

۱۴- گزینه‌ی «۲»

(احمد رنپور، مفهوم، ترکیبی)

سه آیه‌ی شریفه‌ی دیگر درباره‌ی علم خداوند است، ولی این آیه (گزینه‌ی «۲») درباره‌ی علم انسان‌هاست.

ترجمه‌ی آیه‌ها:

۱) و خداوند به آنچه انجام می‌دهید، آگاه است.

۲) آیا کسانی که می‌دانند با کسانی که نمی‌دانند، مساوی‌اند؟!

۳) و خداوند آنچه را در آسمان‌ها و آنچه را در زمین است، می‌داند.

۴) آیا خداوند نسبت به شاکرین داناتر نیست؟!

۱۵-

(علی‌اکبر ایمان‌پرور، لغت و مفهوم، صفحه‌ی ۷۳ و ۷۹)

«نفت مایع سفیدی است که چیزهای زیادی از آن ساخته می‌شود.» نادرست است. (أسودُ درست است.)

ترجمه‌ی سایر گزینه‌ها:

گزینه‌ی «۱»: از نفت پلاستیک و حشره‌کش‌ها و کود شیمیایی ساخته می‌شود.

گزینه‌ی «۲»: نفت از چاه‌ها یا بندرها به پالایشگاه‌ها از طریق لوله‌ها منتقل می‌شود.

گزینه‌ی «۳»: نفت‌کش‌ها فرآورده‌های نفت را از پالایشگاه‌ها به ایستگاه‌های سوخت در کشور منتقل می‌کنند.

۱۶-

(علی‌اکبر ایمان‌پرور، لغت، صفحه‌های ۷۲، ۷۳، ۸۴ و ۸۵)

«فَجَاءَ» و «بَعَثَ» (ناگهان) با هم مترادفند و در این عبارت تضاد وجود ندارد.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه‌ی «۲»: «تَبَكَّى»: گریه می‌کنند ≠ «تَضَحَّكُ»: می‌خندند

گزینه‌ی «۳»: «الإنتاج»: تولید ≠ «الاستهلاك»: مصرف

گزینه‌ی «۴»: «الحرب»: جنگ ≠ «السلم»: صلح

۱۷-

(رضا معصومی، مفهوم، ترکیبی)

ترجمه‌ی عبارت گزینه‌ی «۱»: «کشور ایران، قسمتی از گاز را به کشورهای صنعتی صادر می‌کند!» این عبارت صحیح و منطقی بر واقعیت است.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه‌ی «۲»: «جای، نان و خورش از غذاهای صبحانه هستند!» نادرست است.

گزینه‌ی «۳»: «قرآن کریم در ماه مبارک شعبان نازل شده است!» نادرست است.

گزینه‌ی «۴»: «مسافرت از تهران تا نجف با هواپیما، ساعت‌های بسیاری طول می‌کشد!» نادرست است.

۱۸-

(ابوالفضل تابیگ، قواعد، صفحه‌ی ۷۵ و ۷۶)

«له»: خبر مقدّم / «خَطَّه»: مبتدای مؤخّر (در این عبارت فعل مجهول و نائب فاعلی وجود ندارد.)

تشریح گزینه‌های دیگر:

در گزینه‌ی «۱»، «مَن»، در گزینه‌ی «۲»، «الصِّيَامُ» و در گزینه‌ی «۳»، «صوت» نائب فاعل هستند.

۱۹-

(سعید بعفری، قواعد، ترکیبی)

ماهی کوسه دشمنی طبیعی برای انسان پنداشته می‌شود؛ ولی او در حقیقت امر هرگز به انسان حمله نمی‌کند مگر به سبب اشتباه.

(سَمَكٌ: نائب فاعل / الأَمْر: مضاف إليه / الإنسان: مفعول)

۲۰-

(سعید بعفری، قواعد، صفحه‌ی ۷۵ و ۷۶)

آیا ما از نفت، پلاستیک و حشره‌کش‌ها را می‌سازیم یا نه؟ / «تَصْنَعُ»: فعل معلوم

تشریح دیگر گزینه‌ها:

گزینه‌ی «۱»: در اینترنت خواندیم که مردی به اعماق دریا کشیده شد و غرق گردید. / سَجَبٌ: فعل مجهول

گزینه‌ی «۳»: نمی‌دانم چرا مطالبی را که در کلاس تدریس می‌شود، نمی‌فهمم؟ / تُدْرَسُ: فعل مجهول

گزینه‌ی «۴»: بخشی از فرش ایرانی به کشورهای صنعتی صادر می‌شود. / يُصَدَّرُ: فعل مجهول

دین و زندگی (۱)

۲۱-

(مفهم آقامصالح، دوستی با خدا، صفحه‌ی ۱۱۸ تا ۱۲۰)

محبت به خداوند (تُحِبُّونَ اللَّهَ): خدا را دوست می‌دارید) تنبیل را چالاک و زرنگ و بخیل را بخشنده می‌کند.

بین محبت به خدا و آثار محبت به خدا، رابطه‌ای دوسویه است؛ یعنی همان‌طور که محبت به خدا موجب بروز این آثار می‌شود؛ تداوم و استمرار در پیروی از دستورات خداوند و عشق ورزیدن به دوستان و برائت از دشمنانش، موجب تقویت محبت انسان به خدا نیز می‌شود.

۲۲-

(مفهم رضایی‌بقا، دوستی با خدا، صفحه‌ی ۱۲۱)

اگر کسی بخواهد دلش را خانه‌ی خدا کند، باید شیطان و امور شیطانی را از آن بیرون کند (تبری = برائت)، هم‌چنین اگر می‌خواهیم محبت خداوند در دلمان خانه کند، باید محبت کسانی را که رنگ و نشانی از او دارند و خداوند محبت آنان را به ما توصیه کرده، در دل جای دهیم. (توآبی)

۲۳-

(همیر حسین‌پور، دوستی با خدا، صفحه‌ی ۱۱۸)

بنابر آیه شریفه «وَمِنَ النَّاسِ مَن يَتَّخِذُ مِن دُونِ اللَّهِ أَندَادًا يُحِبُّونَهُمْ كَحُبِّ اللَّهِ وَالَّذِينَ آمَنُوا أَشَدُّ حُبًّا لِلَّهِ: و بعضی از مردم همتایانی را به جای خدا می‌گیرند آنان را دوست می‌دارند مانند دوستی خدا اما کسانی که ایمان آورده‌اند به خدا محبت بیشتری دارند.» نقطه‌ی مقابل کسانی که همتایانی را به اندازه‌ی خداوند دوست می‌دارند مؤمنانی هستند که شدت محبتشان برای خداست و کلام امام صادق (ع) که فرمودند: «قلب انسان حرم خداست، در حرم خدا غیر خدا را جا ندهید» مؤید این مطلب است.

۲۴-

(مفهم رضایی‌بقا، یاری از نماز و روزه، صفحه‌ی ۱۳۹)

دو فایده‌ی نماز عبارت‌اند از: ۱- یاد خدا ۲- دوری از گناه
مهم‌ترین فایده‌ی روزه نیز عبارت است از: «تقوا» که با فایده‌ی دوم نماز مرتبط است. در تمثیل امام علی (ع) در مورد افراد بانقوا و بی‌تقوا به سوارکار، تفاوت اصلی میان این دو سوارکار که یکی به هلاکت می‌رسد و دیگری به رستگاری، در سرکشی و لجام گسیختگی اسب یکی از آنها و رهوار و مطیع بودن اسب دیگری است.

۲۵-

(سید افسان هنری، یاری از نماز و روزه، صفحه‌ی ۱۳۷)

اگر کسی به چیز حرامی روزه‌ی خود را باطل کند؛ مثلاً دروغی را به خدا نسبت دهد کفاره‌ی جمع بر او واجب می‌شود یعنی باید هم برای هر روز، دو ماه روز بگیرد (که یک ماه آن پشت سرهم باشد) و هم به شصت فقیر طعام بدهد (به هر فقیر یک مد). البته اگر هر دو برایش ممکن نباشد، می‌تواند هر کدام را که ممکن است، انجام دهد.

۲۶-

(مفهم آقامصالح، یاری از نماز و روزه، صفحه‌ی ۱۲۸ و ۱۳۱)

انسان دوست دارد حکمت و علت احکام الهی را بداند و با معرفت بیشتر دستورات الهی را انجام دهد.

اگر نماز را کوچک بشماریم و نسبت به آنچه در نماز می‌گوییم و انجام می‌دهیم درک صحیح داشته باشیم، نه تنها از گناهان که حتی از برخی مکروهات به تدریج دور خواهیم شد.

۲۷-

(مفهم علی عبارتی، یاری از نماز و روزه، صفحه‌ی ۱۳۲)

موارد نجاسات: ۱- سگ و خوک، زنده و مرده‌ی آنها نجس است ۲- مردار انسان و هر حیوانی که خون جهنده دارد نجس است.

بیان نکات مهم درسی:

- ۱- شروط نجس بودن ادرار و مدفوع: ۱- حرام گوشت بودن ۲- خون جهنده داشتن
- ۲- شرط نجس بودن خون و مردار: خون جهنده داشتن
- ۳- شراب و هر مایع (نه جامد) مستی‌آور، نجس است.

۲۸-

(مفهم مقرر، فضیلت آراستگی، صفحه‌ی ۱۴۴)

اندرک افرادی وجود دارند که به نیاز طبیعی مقبولیت، پاسخ‌های درستی نمی‌دهند و با اعمال ناشایست می‌خواهند وجود خود را برای دیگران اثبات کنند. این اعمال ناشایست نشانه‌ی ضعف روحی و ناتوانی در اثبات خود از راه درست است. نیاز به مقبولیت در دوره‌ی جوانی و نوجوانی نمود بیشتری دارد و باعث می‌شود توانایی و استعداد فرد شکوفا شود.

۲۹-

(مفهم آقامصالح، فضیلت آراستگی، صفحه‌ی ۱۴۶)

احساسان لطیف زن که بیانگر زیبایی‌های درونی وی است، با زیبایی ظاهر او عجین شده است؛ برای حفظ همین نعمت است که خداوند احکام ویژه‌ای برای زن قرار داده است، تا گوهر زیبای وجودش از نگاه نا اهلان دور بماند و روح بلندش تحقیر نشود.
عرضه‌ی ناهنجاری زیبایی، به جای گرمی بخشیدن به کانون خانواده، عفت و حیا را از بین می‌برد و این گوهر مقدس را از او می‌گیرد.

۳۰-

(سید افسان هنری، فضیلت آراستگی، صفحه‌ی ۱۴۵)

برخی انسان‌ها در آراستگی ظاهری و ابراز وجود و مقبولیت، دچار تندروی می‌شوند به گونه‌ای که در آراسته کردن خود زیاده‌روی می‌کنند و به خودنمایی می‌رسند. قرآن کریم این حالت را تبرج می‌نامد و آن را کاری جاهلانه می‌شمرد. انسان عقیف خود را کنترل می‌کند و آراستگی خود را در حد متعادل نگه می‌دارد و به تبرج دچار نمی‌شود.

دین و زندگی (۱) (شاهد گواه)

۳۱-

(کتاب‌آبی، دوستی با خدا، صفحه‌ی ۱۲۱ کتاب درسی)

لبریز نمودن عالم از عشق به ذات حق (تولی) و نفرت و بغض عملی نسبت به دشمنان خدا (تبری) مبین بیزاری از دشمنان خدا و مبارزه با آنان از راه‌های افزایش محبت است.

۳۲-

(کتاب‌آبی، دوستی با خدا، صفحه‌ی ۱۱۶ و ۱۱۷ کتاب درسی)

امام سجاد (ع) در مناجات خود می‌فرماید: «بارالها! خوب می‌دانم هر کس لذت دوستی‌ات را چشیده باشد، غیر تو را اختیار نکند و آن کس که با تو انس گیرد، لحظه‌ای از تو روی‌گردان نشود.»

امام علی (ع) می‌فرماید: «ارزش هر انسانی به اندازه‌ی چیزی است که دوست می‌دارد.»

۳۳-

(کتاب‌آبی، دوستی با خدا، صفحه‌ی ۱۱۹ کتاب درسی)

پیروی از خداوند: نمی‌شود انسان از صمیم دل کسی را دوست داشته باشد اما از فرمانش سرپیچی کند. این سرپیچی نشانه‌ی عدم صداقت در دوستی است.

۳۴-

(کتاب‌آبی، یاری از نماز و روزه، صفحه‌ی ۱۳۱ کتاب درسی)

اگر هنگام گفتن تکبیر به بزرگی خداوند بر همه چیز توجه داشته باشیم، قدرت‌های دیگران در نظرمان کوچک خواهند شد و به آنان توجه نخواهیم کرد.

۳۵-

(کتاب‌آبی، یاری از نماز و روزه، صفحه‌ی ۱۳۴ کتاب درسی)

امام صادق (ع) فرمود: «فرزندی که از روی خشم به پدر و مادر خود نگاه کند - هر چند والدین در حق او کوتاهی و ظلم کرده باشند - نمازش از سوی خدا پذیرفته نیست.» این حدیث شریف در ارتباط با انجام کارهایی است که تأثیر نماز را از بین می‌برند.

۳۶-

(کتاب‌آبی، یاری از نماز و روزه، صفحه‌ی ۱۳۰ و ۱۳۵ کتاب درسی)

تأثیر نماز به تداوم و به میزان دقت و توجه ما بستگی دارد.

روزه نمونه‌ی کامل صبر و پایداری در برابر خواهش‌های دل است.

۳۷-

(کتاب‌آبی، یاری از نماز و روزه، صفحه‌ی ۱۳۷ کتاب درسی)

چنانچه فردی که به سفر می‌رود رفتن او کم‌تر از ۴ فرسخ شرعی و مجموعه‌ی رفت و برگشت او کم‌تر از ۸ فرسخ باشد، باید روزه بگیرد.

۳۸-

(کتاب‌آبی، فضیلت آراستگی، صفحه‌ی ۱۴۴ کتاب درسی)

آراستگی، اختصاص به زمان حضور در اجتماعات و معاشرت‌ها ندارد بلکه شامل حضور در خانواده و از آن مهم‌تر زمان عبادت نیز می‌شود.

۳۹-

(کتاب‌آبی، فضیلت آراستگی، صفحه‌ی ۱۴۵ و ۱۴۶ کتاب درسی)

به همان میزان که رشته‌های عفاف در روح انسان قوی و مستحکم می‌شود، نوع آراستگی و پوشش او باوقارتر می‌شود و یکی از جلوه‌های عفاف مربوط به آراستگی و مقبولیت است.

۴۰-

(کتاب‌آبی، فضیلت آراستگی، صفحه‌ی ۱۴۳ و ۱۴۴ کتاب درسی)

شیوه‌ی رسول خدا (ص) و سایر پیشوایان ما سبب شد که مسلمانان به آراسته‌ترین و پاکیزه‌ترین ملت‌ها تبدیل شوند. امام صادق (ع) در این زمینه می‌فرماید: «دو رکعت نماز که با بوی خوش گزارده شود، بهتر از هفتاد رکعت نماز بدون بوی خوش است.»

زبان انگلیسی (۱)

۴۱-

(سپیده عرب)

ترجمه‌ی جمله: «زمانی که باید صبح زود بیدار شوید، بهتر است که تا دیروقت بیدار نمانید که تلویزیون تماشا کنید.»

تکنه‌ی مهم درسی:

“in” حرف اضافه‌ی مناسب برای “the morning” است. از فعل وجهی “should” برای ارائه‌ی پیشنهاد استفاده می‌کنیم. با توجه به معنی جمله باید شکل منفی فعل وجهی را به کار ببریم.

(گرامر)

۴۲-

(فریبا توکلی)

ترجمه‌ی جمله: «مدیر در حال حاضر سرش بسیار شلوغ است. می‌توانید بعداً تماس بگیرید؟»

تکنه‌ی مهم درسی:

در جملات سؤالی برای درخواست مؤدبانه می‌توان از “can” استفاده کرد.

(گرامر)

۴۳-

(سپیده عرب)

۱) خانگی
۲) پرنرزی
۲) خارجی
۴) مهمان‌نواز

(کلوز تست)

۴۴-

(سپیده عرب)

۱) جلوی
۲) بین
۲) بالای
۴) زیر

(کلوز تست)

۴۵-

(سپیده عرب)

۱) مراقب
۲) ناآشنا
۲) ابری
۴) مشهور

(کلوز تست)

۴۶-

(سپیده عرب)

برای ارائه‌ی پیشنهاد می‌توانیم از فعل وجهی “should” استفاده کنیم.

(کلوز تست)

۴۷-

(میرحسین زاهدی)

ترجمه‌ی جمله: «یک میمون با فشار دادن انگشت شست خود به انگشت سبابه‌اش می‌تواند اشیاء کوچک را بردارد.»

(درک مطلب)

۴۸-

(میرحسین زاهدی)

ترجمه‌ی جمله: «طبق متن، بسیاری از حیوانات پنجه‌های دست‌مانند ندارند.»

(درک مطلب)

۴۹-

(میرحسین زاهدی)

ترجمه‌ی جمله: «شکارچیان برنج را داخل تله‌ی نارگیل می‌ریزند، زیرا میمون‌ها در بیرون آوردن برنج از آن مشکل دارند.»

(درک مطلب)

۵۰-

(میرحسین زاهدی)

ترجمه‌ی جمله: «موفقیت یا شکست یک تله‌ی نارگیل به این بستگی دارد که آیا میمون برنج را رها خواهد کرد (یا خیر).»

(درک مطلب)

بیاضی و آمار (۱)

۵۵-

(اسماعیل زارع، معیارهای پراکندگی، صفحه‌ی ۱۰۵ تا ۱۱۴)

میانگین ۶ داده‌ی آماری برابر ۸ می‌باشد و با اضافه کردن دو داده‌ی ۹ و ۷ که میانگین آنها نیز ۸ می‌باشد، میانگین ۸ داده تغییر نمی‌کند. حال برای بدست آوردن واریانس ۸ داده داریم:

$$\sigma_8^2 = \frac{(x_1 - 8)^2 + (x_2 - 8)^2 + \dots + (x_6 - 8)^2 + (7 - 8)^2 + (9 - 8)^2}{8} \quad (1)$$

با توجه به اینکه واریانس ۶ داده‌ی اولیه برابر ۴ است، لذا داریم:

$$\sigma_6^2 = \frac{(x_1 - 8)^2 + (x_2 - 8)^2 + \dots + (x_6 - 8)^2}{6} = 4$$

$$\Rightarrow (x_1 - 8)^2 + (x_2 - 8)^2 + \dots + (x_6 - 8)^2 = 24 \quad (2)$$

$$\xrightarrow{(2), (1)} \sigma_8^2 = \frac{24 + (-1)^2 + (1)^2}{8} = \frac{24 + 1 + 1}{8} = \frac{26}{8} = 3 \frac{1}{4}$$

۵۶-

(میلاد منصوری، معیارهای پراکندگی، صفحه‌ی ۱۰۵ تا ۱۱۴)

اگر تعدادی داده‌ی آماری را در عدد ثابتی مانند a ضرب کنیم و در نهایت همه آنها را با مقدار ثابتی مانند b جمع کنیم، در این صورت انحراف معیار داده‌های جدید به صورت اولیه $|a| \sigma$ خواهد شد. (به عنوان تمرین بیشتر خودتان اثبات کنید).

$$x_1, x_2, \dots, x_n \Rightarrow ax_1 + b, ax_2 + b, \dots, ax_n + b$$

$$\text{اولیه } |a| \sigma = \text{جدید } \sigma, \text{ اولیه } a\bar{x} = \text{جدید } \bar{x} \Rightarrow \text{اولیه } \sigma, \text{ اولیه } \bar{x}$$

حال داده‌های اولیه $2 - 2, 6c - 2, 6b - 2, 6a - 2$ می‌باشند که اگر ابتدا همه آنها را با عدد ثابت ۲ جمع کنیم و سپس آنها را در $\frac{1}{18}$ ضرب کنیم داده‌های

$$\frac{a}{3}, \frac{b}{3}, \frac{c}{3}, \frac{d}{3} \text{ حاصل می‌شود.}$$

$$\xrightarrow{\text{جمع کردن داده‌ها با } 2} 6a - 2, 6b - 2, 6c - 2, 6d - 2$$

$$6a - 2 + 2, 6b - 2 + 2, 6c - 2 + 2, 6d - 2 + 2$$

$$\xrightarrow{\text{ضرب داده‌ها در } \frac{1}{18}} \Rightarrow 6a, 6b, 6c, 6d$$

$$(6a) \times \frac{1}{18}, (6b) \times \frac{1}{18}, (6c) \times \frac{1}{18}, (6d) \times \frac{1}{18}$$

$$\Rightarrow \frac{a}{3}, \frac{b}{3}, \frac{c}{3}, \frac{d}{3}$$

انحراف معیار داده‌های اولیه ۲۴ = اولیه σ است، لذا انحراف معیار داده‌های جدید برابر است با:

$$\xrightarrow{\text{واریانس}} \text{جدید } \sigma = \frac{1}{18} \sigma = \frac{1}{18} \times 24 = \frac{4}{3}$$

$$\text{جدید } \sigma^2 = \left(\frac{4}{3}\right)^2 = \frac{16}{9}$$

۵۱-

(اسماعیل زارع، معیارهای پراکندگی، صفحه‌ی ۱۰۵ تا ۱۰۷)

طبق رابطه میانگین داریم:

$$\bar{x} = \frac{2m + 5 + m + 1 + 2m}{3} = \frac{6m + 6}{3} = 2m + 2 \quad \bar{x} = 14 \rightarrow$$

$$2m + 2 = 14 \Rightarrow m = 6$$

پس داده‌ها عبارتند از: ۱۷, ۷, ۱۸. برای بدست آوردن واریانس آنها داریم:

$$\sigma^2 = \frac{(17 - 14)^2 + (7 - 14)^2 + (18 - 14)^2}{3} = \frac{9 + 49 + 16}{3} = \frac{74}{3}$$

۵۲-

(اسماعیل زارع، معیارهای پراکندگی، صفحه‌ی ۱۰۵ تا ۱۰۷)

چون واریانس داده‌ها برابر صفر است، پس تمام داده‌ها با یکدیگر برابرند، در نتیجه میانگین داده‌ها برابر با یکی از داده‌های آماری است.

$$\sigma^2 = 0 \rightarrow a = b = c = d = e = f = 10$$

میانگین برابر است با:

$$\bar{x} = \frac{a + b + c + d + e + f}{6} = \frac{6 \times 10}{6} = 10$$

۵۳-

(مهری ملازمانی، معیارهای پراکندگی، صفحه‌ی ۱۰۵ تا ۱۰۷)

چون تفاضل داده‌ها از میانگین داده شده است، دیگر نیازی برای بدست آوردن میانگین و کم کردن میانگین از داده‌ها نیست و کافی است اعداد داده شده را تک تک به توان ۲ رسانده یا هم جمع کنیم و جواب را بر تعداد داده‌ها تقسیم کنیم تا واریانس بدست آید. سپس از جواب جذر می‌گیریم تا انحراف معیار بدست آید:

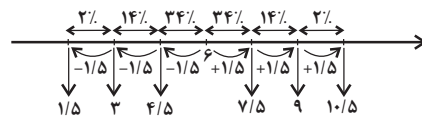
$$\sigma^2 = \frac{(-6)^2 + (-3)^2 + 0^2 + 1^2 + 6^2 + 2^2}{6} = \frac{36 + 9 + 0 + 1 + 36 + 4}{6}$$

$$= \frac{86}{6} = \frac{43}{3} \xrightarrow{\text{جذر}} \sigma = \sqrt{\frac{43}{3}}$$

۵۴-

(مهمرب بفرایی، معیارهای پراکندگی، صفحه‌ی ۱۰۵ تا ۱۰۹)

میانگین را در وسط قرار داده سپس به اندازه $\frac{1}{5}$ واحد به چپ و راست حرکت می‌کنیم (از هر طرف ۳ بار) با توجه به منحنی نرمال داده‌ها داریم:

$$= 14 + 34 + 34 + 14 = 96\% \text{ درصد مطلوب}$$

۵۷-

(عمیر زرین‌کفش، نمودارهای یک متغیره، صفحه‌ی ۱۱۶ تا ۱۱۹)

فراوانی کل کلاس‌ها ۲۰۰ می‌باشد. پس فراوانی هر دسته را به تعداد کل تقسیم و در عدد ۱۰۰ ضرب می‌کنیم تا درصد هر دسته به‌دست آید که با توجه به این فرایند نمودار گزینشی «۴» صحیح می‌باشد.

۵۸-

(مهمر بهیرایی، نمودارهای یک متغیره، صفحه‌ی ۱۱۶ تا ۱۱۹)

ابتدا زاویه مجهول را به‌دست می‌آوریم:

$$150^\circ + x + 90^\circ = 360^\circ \Rightarrow x = 120^\circ$$

پس زاویه دسته x برابر ۱۲۰° است. حال با یک تناسب ساده تعداد کل داده‌ها را محاسبه می‌کنیم:

زاویه	تعداد (فراوانی)
۱۲۰°	۲۰۰
۳۶۰°	n

$$\Rightarrow n = \frac{360^\circ \times 200}{120^\circ} = 600$$

۵۹-

(مهمر بهیرایی، نمودارهای یک متغیره، صفحه‌ی ۱۱۶ تا ۱۱۹)

ابتدا با توجه به جدول، درصد دسته D را می‌یابیم:

$$x = 100 - (24 + 30 + 40) = 6 \text{ درصد}$$

$$D \text{ درصد دسته} = \frac{f_D}{N} \times 100 \Rightarrow 6 = \frac{f_D}{50} \times 100 \Rightarrow f_D = 3$$

$$D \text{ فراوانی جدید دسته} = 3 + 5 = 8$$

$$D \text{ زاویه مرکزی دسته} \alpha_D = \frac{A}{50} \times 360^\circ = 57.6^\circ$$

۶۰-

(مهری ملارمسانی، نمودارهای یک متغیره، صفحه‌ی ۱۲۱ تا ۱۲۵)

نمودار جعبه‌ای روشی سودمند برای نمایش دامنه‌ها و چارک‌های داده‌هاست. نمودار جعبه‌ای مکان قرارگیری چارک‌ها و دامنه میان چارکی را نشان می‌دهد و سبیل‌ها کمترین و بیشترین داده را نشان می‌دهند.

۶۱-

(امیر زرانروز، نمودارهای یک متغیره، صفحه‌ی ۱۲۱ تا ۱۲۵)

$$IQR = Q_3 - Q_1 = 10 - 3 = 7$$

$$Q_1 + Q_2 + Q_3 = 3 + 8 + 10 = 21$$

در داخل جعبه، میانه به سمت راست جعبه نزدیک‌تر است، پس پراکندگی داده‌ها در سمت چپ میانه، بیشتر از سمت راست است. ضمناً به کمک نمودار جعبه‌ای نمی‌توان مد را به‌دست آورد.

۶۲-

(امیر مضموریان، نمودارهای یک متغیره، صفحه‌ی ۱۲۱ تا ۱۲۵)

ابتدا داده‌ها را از کوچک به بزرگ مرتب می‌کنیم:

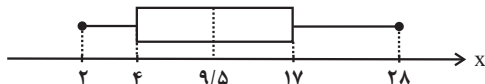
$$2, 3, 4, 6, 9, 10, 14, 17, 27, 28$$

چون تعداد داده‌ها زوج (۱۰) است، میانه داده‌ها برابر است با میانگین داده پنجم و ششم، یعنی:

$$\text{میانه} = \frac{9+10}{2} = 9.5$$

چارک اول برابر با ۴ و چارک سوم برابر با ۱۷ است. پس داریم:

$$a=2, b=4, c=17, d=28$$

$$\frac{d-c}{b-a} = \frac{28-17}{4-2} = \frac{11}{2} = 5.5 \Rightarrow 9.5 - 5.5 = 4$$

۶۳-

(امیر زرانروز، نمودارهای چند متغیره، صفحه‌ی ۱۲۷)

با توجه به نمودار آماره خودروهای هیبریدی A در تهران از رابطه زیر به‌دست می‌آید:

$$\frac{\text{تعداد خودروهای تولیدی هیبریدی A در تهران}}{\text{تعداد خودروهای تولیدی تهران}} = \frac{\text{تعداد خودروهای تولیدی هیبریدی A در تهران}}{\text{تعداد خودروهای تولیدی تهران}}$$

$$= \frac{60}{200} = \frac{60}{200} = \frac{3}{10}$$

و پارامتر خودروهای بنزینی برابر است با:

$$\frac{\text{تعداد خودروهای بنزینی A در کل کشور}}{\text{تعداد خودروهای کل کشور}} = \frac{\text{پارامتر خودروهای تولیدی بنزینی A}}{\text{تعداد خودروهای کل کشور}}$$

$$= \frac{100+300}{800} = \frac{400}{800} = \frac{1}{2}$$

$$\Rightarrow \text{نسبت مورد نظر} = \frac{\frac{3}{10}}{\frac{1}{2}} = \frac{3}{5}$$

۶۴-

(عمیر زرین‌کفش، نمودارهای چند متغیره، صفحه‌ی ۱۲۶ تا ۱۲۸)

به بررسی تک‌تک موارد می‌پردازیم:

الف) نمودار جعبه‌ای برای نمایش تعداد بیش‌تری از ۳ متغیر عددی نیز به‌کار می‌رود و برای نمایش متغیرها محدودیتی ندارد.

ب) متغیر سوم در نمودار جعبه‌ای نباید دارای مقادیر منفی یا صفر باشد و فقط مقادیر مثبت را می‌پذیرد.

پ) مقدار متغیر سوم در نمودار جعبه‌ای متناسب با توان دوم شعاع یا مساحت دایره‌ها می‌باشد.

ت) نمودارهای جعبه‌ای گونه خاصی از نمودار پراکنش نگاشت می‌باشند.

با توجه به توضیحات فقط مورد (ب) صحیح است.

۶۵-

(امیر زراندوز، نمودارهای چند متغیره، صفحه‌ی ۱۲۶ تا ۱۲۸)

چون ارتفاع جعبه‌ها متناسب با مساحت دایره‌ها می‌باشد، لذا نسبت حجم جعبه‌ها برابر است با:

$$\frac{\text{حجم جعبه } B}{\text{حجم جعبه } A} = \frac{6 \times 8 \times \pi \times (2)^2}{2 \times 3 \times \pi \times 1^2} = 32$$

۶۶-

(امیر زراندوز، نمودارهای چند متغیره، صفحه‌ی ۱۲۶ تا ۱۲۸)

متغیر سوم متناسب با مساحت دایره‌ها می‌باشد که در بین افراد، فرد B دارای کمترین درآمد می‌باشد، زیرا مساحت دایره مربوط به آن کمتر است. پس درآمد این فرد ۲ میلیون تومان می‌باشد، حال درآمد فرد A و C برابر است با:

$$\frac{\text{مساحت دایره } A}{\text{مساحت دایره } B} = \frac{\text{درآمد فرد } A}{\text{درآمد فرد } B} \Rightarrow \frac{\pi \times (2)^2}{\pi \times (1)^2} = 4$$

میلیون تومان = ۸ درآمد فرد A

$$\frac{\text{درآمد فرد } C}{\text{درآمد فرد } B} = \frac{\pi \times (\sqrt{3})^2}{\pi \times (1)^2} = 3 \Rightarrow \text{درآمد فرد } C = 3 \times 2 = 6$$

$$\text{میانگین درآمدها} = \frac{2+8+6}{3} = \frac{16}{3}$$

۶۷-

(اسماعیل زارع، نمودارهای چند متغیره، صفحه‌ی ۱۲۹ تا ۱۳۳)

$$\frac{\text{تعداد متغیر}}{\text{تعداد متغیر}} = \frac{36^\circ}{45^\circ} = 8 \Rightarrow \text{زاویه بین شعاع‌ها (نیم خط)}$$

$$\text{تعداد متغیرها} = \frac{36^\circ}{45^\circ} = 8$$

۶۸-

(اسماعیل زارع، نمودارهای چند متغیره، صفحه‌ی ۱۲۹ تا ۱۳۳)

زاویه بین شعاع‌ها در نمودار راداری از رابطه $\frac{36^\circ}{n}$ به دست می‌آید، در حالت اول که تعداد متغیرها کمتر است، زاویه بین شعاع‌ها بیشتر است، لذا در حالت جدید با اضافه کردن متغیرها زاویه بین شعاع‌ها کاهش می‌یابد.

$$\frac{36^\circ}{n} - \frac{36^\circ}{n+6} = 3^\circ$$

$$\Rightarrow 36^\circ \left(\frac{1}{n} - \frac{1}{n+6} \right) = 3^\circ \Rightarrow \frac{1}{n} - \frac{1}{n+6} = \frac{1}{12}$$

$$\Rightarrow \frac{n+6-n}{n(n+6)} = \frac{1}{12} \Rightarrow n(n+6) = 72$$

$$\Rightarrow n^2 + 6n - 72 = 0 \Rightarrow (n+12)(n-6) = 0$$

$$\Rightarrow \begin{cases} n = -12 & \text{ق ق} \\ n = 6 & \text{غ ق} \end{cases}$$

پس زاویه اولیه بین شعاع‌ها برابر است با: $\frac{36^\circ}{6} = 6^\circ$

۶۹-

(عمیر زرین‌کفش، نمودارهای چند متغیره، صفحه‌ی ۱۲۹ تا ۱۳۳)

چون بالاترین نمره در هر درس ۲۰ می‌باشد، لذا با توجه به بیشینه نمره هر درس مقدار نمره هر درس را با توجه به مقادیر روی شعاع‌ها می‌یابیم:

$$16 = 20 \times 0.8 = \text{نمره فیزیک}$$

$$14 = 20 \times 0.7 = \text{نمره ریاضی}$$

$$20 = 20 \times 1 = \text{نمره شیمی}$$

$$14 = 20 \times 0.7 = \text{نمره زیست}$$

$$16 = 20 \times 0.8 = \text{نمره زبان}$$

$$8 = 20 \times 0.4 = \text{نمره عربی}$$

$$\bar{x} = \frac{16+14+20+14+16+8}{6} = \frac{88}{6} = 14.67$$
 میانگین نمرات

۷۰-

(عمیر زرین‌کفش، نمودارهای چند متغیره، صفحه‌ی ۱۲۹ تا ۱۳۳)

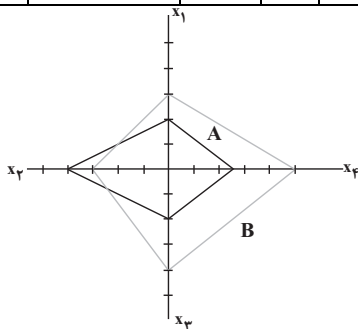
برای رسم نمودار راداری با توجه به تعداد متغیرها که در این مسئله ۴ تا می‌باشد،

۴ شعاع که زاویه بین آنها $90^\circ = \frac{360^\circ}{4}$ می‌باشد، در نظر می‌گیریم. سپس مقدار

متغیر هر مشاهده را بر بیشینه آن تقسیم می‌کنیم و در نهایت اعداد به دست آمده

برای هر مشاهده را روی شعاع مشخص می‌کنیم و به یکدیگر وصل می‌کنیم.

مشاهده متغیر	A	B	بیشینه	متغیرهای A	متغیرهای B
x _۱	۶	۹	۱۵	$\frac{6}{15} = 0.4$	$\frac{9}{15} = 0.6$
x _۲	۸۰	۶۰	۱۰۰	$\frac{80}{100} = 0.8$	$\frac{60}{100} = 0.6$
x _۳	۲	۴	۵	$\frac{2}{5} = 0.4$	$\frac{4}{5} = 0.8$
x _۴	۲۰	۴۰	۴۰	$\frac{20}{40} = 0.5$	$\frac{40}{40} = 1$

پس نمودار آن شبیه نمودار گزینه‌ی «۳» می‌باشد.

اقتصاد

۷۶-

(علیرضا رضایی، اقتصاد ایران، صفحه‌ی ۱۲۹ و ۱۳۰)

طبق اصل ۴۴ قانون اساسی نظام اقتصاد ایران بر پایه‌ی سه بخش دولتی، تعاونی و خصوصی با برنامه‌ریزی منظم و صحیح استوار است. بحث تأمین اجتماعی در اصل ۲۹ قانون اساسی آمده است. فصل چهارم قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران که شامل اصول چهل و سوم تا پنجاه و پنجم می‌شود با عنوان اقتصاد و امور مالی به مسائل اقتصادی کشور پرداخته است.

۷۷-

(معمومه حسینی صفا، اقتصاد ایران در مسیر پیشرفت، صفحه‌ی ۱۳۶ و ۱۳۷)

تشریح گزینه‌های نادرست:

گزینه‌ی «۱»: صحیح - غلط (واگذاری شرکت‌های دولتی به بخش خصوصی، درست می‌باشد)
گزینه‌ی «۳»: این قسمت مربوط به دهه‌ی سوم انقلاب اسلامی می‌باشد - صحیح
گزینه‌ی «۴»: غلط (در دهه‌ی دوم کشور نیازمند زیرساخت‌های اقتصادی بود) - صحیح

۷۸-

(مهری کلردان، اقتصاد ایران در مسیر پیشرفت، صفحه‌ی ۱۳۸ و ۱۳۹)

سیاست‌های کلی کشور توسط مقام معظم رهبری مشخص و ابلاغ می‌شود و مسیر اصلی اقتصاد را مشخص می‌کند. توجه به این سیاست‌ها موجب می‌شود قطار اقتصاد در ریل خود حرکت کند و به مقصد نهایی برسد.

۷۹-

(مهری کلردان، اقتصاد ایران در مسیر پیشرفت، صفحه‌ی ۱۴۰)

مطابق با چشم‌انداز بیست ساله، وضعیت اقتصاد کشور در سال ۱۴۰۴ بدین صورت خواهد بود:
کشوری با جایگاه اول اقتصادی در سطح منطقه‌ی آسیای جنوب غربی، ارتقای نسبی سطح درآمد سرانه رسیدن به اشتغال کامل و ...

۸۰-

(ماترزه‌سارات شاهمهراری، اقتصاد ایران در مسیر پیشرفت، صفحه‌ی ۱۴۳)

در رابطه با مقاومت‌سازی در برابر فشارها و تهدیدات، اقتصاد کشور باید در وضعیتی قرار گیرد که در صورت وارد شدن آسیب، توان برطرف کردن آن را در کوتاه‌ترین زمان ممکن داشته باشد و نه تنها در فشارها کمترین آسیب را متحمل شود بلکه تهدیدات اقتصادی را نیز به فرصت تبدیل کند. هر چه منابع درآمدی کشور گوناگون‌تر باشد، مقاومت و در پی آن پیشرفت کشور بیشتر تضمین می‌شود. تأکید بر اصلاح نظام مالیاتی، افزایش صادرات غیرنفتی و حرکت به سمت فروش فرآورده‌های نفتی به جای نفت خام به تنوع منابع درآمدی کشور کمک می‌کند.

۷۱-

(علیرضا رضایی، اقتصاد ایران، صفحه‌ی ۱۲۴ و ۱۲۵)

تشریح عبارت نادرست:

در نیمه اول حکومت صفویه، علاوه بر یکپارچگی سیاسی، اقتصاد یکپارچه و مستقلی شکل گرفت که با سایر لایه‌های دینی، اجتماعی و فرهنگی کشور هماهنگی داشت.

۷۲-

(علیرضا رضایی، اقتصاد ایران، صفحه‌ی ۱۲۶ تا ۱۲۸)

هر یک از عبارات مذکور به ترتیب مربوط به ویژگی‌های اقتصاد ایران از ۱۳۰۰ تا ۱۳۵۷، سال‌های قبل از ۱۳۰۰ هـ. ش و از ۱۳۰۰ تا ۱۳۵۷ است.

۷۳-

(مهری کلردان، اقتصاد ایران، صفحه‌ی ۱۲۸)

نوع نگاه جامعه به اقتصاد و قوانین حاکم بر آن در اصول اقتصادی قانون اساسی آن کشور جلوه‌گر می‌شود.

۷۴-

(ماترزه‌سارات شاهمهراری، اقتصاد ایران، صفحه‌ی ۱۳۱)

الف) این اموال در اختیار حکومت اسلامی است تا بر طبق مصالح عامه نسبت به آن‌ها عمل کند. تفصیل و ترتیب استفاده از هر یک را قانون معین می‌کند.
ب) حقوق اقتصادی شهروندان در اصول ۴۶، ۴۷ و ۴۹ قانون اساسی بیان شده است.

۷۵-

(معمومه حسینی صفا، اقتصاد ایران، صفحه‌ی ۱۳۲ و ۱۳۳)

الف) پنج اصل ۵۱ تا ۵۵ به مباحث مالی دولت شامل دریافت‌ها و درآمدهای دولت، بحث بودجه و نهادهای تصویب‌کننده و ناظر بر حسن اجرای آن تأکید دارد.

ب) پس از جنگ، سعی شد تا دولت به نقش و وظایف اصلی خود بازگردد و مشارکت بخش‌های خصوصی و مردمی را افزایش دهد.

اقتصاد (شاهد «گواه»)

۸۱-

(کتاب جامع، اقتصاد ایران، صفحه‌ی ۱۳۲ کتاب درسی)

الف) در اصل پنجاهم قانون اساسی «بر رشد پایدار و حفاظت از محیط‌زیست» تأکید شده است.

ب) این موضوع در اصل ۴۸ قانون اساسی مورد اشاره قرار گرفته است.

۸۲-

(کتاب جامع، اقتصاد ایران، صفحه‌ی ۱۳۲ و ۱۳۳ کتاب درسی)

الف) دولتی شدن بیش از حد اقتصاد ایران در «پایان حکومت پهلوی» و با «افزایش درآمدهای نفتی» شکل گرفت.

ب) محاصره اقتصادی ایران با هدف «تضعیف توان اقتصادی و دفاعی» کشور انجام گرفت.

ج) جریان توسعه و رشد اقتصاد کشور باید به‌گونه‌ای سازماندهی شود که به «محیط‌زیست» آسیبی وارد نشود.

۸۳-

(کتاب جامع، اقتصاد ایران، صفحه‌ی ۱۲۹ و ۱۳۰ کتاب درسی)

موضوعی که در گزینه‌ی «۲» ذکر شده در اصل چهل و سوم قانون اساسی مطرح نشده است.

۸۴-

(کتاب جامع، اقتصاد ایران، صفحه‌ی ۱۲۴ کتاب درسی)

در طول چند قرن اخیر، کشور ما از نظر اقتصادی، سیاسی و اجتماعی، فراز و نشیب‌های مهمی را پشت سر گذاشته و مسیر دشواری را طی کرده است. زمانی که جوامع اروپایی با پشت سر گذاشتن مراحل اولیه «انقلاب صنعتی» در مسیر توسعه و پیشرفت‌های سریع قدم بر می‌داشتند، ایران به‌دلیل وضعیت خاص اجتماعی و سیاسی خود در مسیری نامناسب قرار گرفت و مدت‌ها از «توسعه و تحول» باز ماند.

۸۵-

(کتاب جامع، اقتصاد ایران، صفحه‌ی ۱۲۸ و ۱۳۳ کتاب درسی)

موارد مطرح شده در گزینه‌ی «۲» به دوران حکومت پهلوی اشاره دارد.

۸۶-

(کتاب جامع، اقتصاد ایران در مسیر پیشرفت، صفحه‌های ۱۳۷، ۱۳۸ و ۱۴۲ کتاب درسی)

این توضیح مربوط به مؤلفه «توزیع عادلانه درآمد و ثروت» است.

۸۷-

(کتاب جامع، اقتصاد ایران در مسیر پیشرفت، صفحه‌ی ۱۴۲ کتاب درسی)

رشد اقتصادی بیش از این‌که به رشد سرمایه‌های فیزیکی وابسته باشد، بهتر است به رشد توانمندی (سرمایه انسانی) و ارتقای قدرت تولیدی عموم مردم استوار گردد تا پیشرفت اقتصادی مطمئن‌تری را در پی داشته باشد.

۸۸-

(کتاب جامع، اقتصاد ایران در مسیر پیشرفت، صفحه‌ی ۱۴۱ کتاب درسی)

بحث از اقتصاد مقاومتی از سوی کارشناسان، نخبگان و مقام معظم رهبری مطرح و سیاست‌های کلی آن به‌عنوان «یک سند ملی» پذیرفته شده است.

۸۹-

(کتاب جامع، اقتصاد ایران در مسیر پیشرفت، صفحه‌ی ۱۳۷ کتاب درسی)

دشمن بعد از ناکامی در جنگ‌های «نظامی»، «انتظامی»، «امنیتی» و «فرهنگی»، جنگ اقتصادی را تشدید کرد.

۹۰-

(کتاب جامع، اقتصاد ایران در مسیر پیشرفت، صفحه‌ی ۱۳۵ کتاب درسی)

دولت‌ها به‌عنوان قوه مجریه کشور با داشتن بودجه و سیاست‌گذاری و مقررات‌گذاری اقتصادی و مالی نقش اساسی در برنامه‌ریزی اقتصادی دارند.

علوم و فنون ادبی (۱)

۹۱-

(کافه کافه، جناس، صفحه‌ی ۹۷ تا ۹۹)

در این بیت «عاشق و معشوق» و «ناظر و منظور» رابطه‌ی اشتقاق دارند اما جناس ناقص نمی‌سازند.

جناس و اشتقاق در سایر گزینه‌ها:

گزینه‌ی «۱»: «عشق و عاشق»

گزینه‌ی «۳»: «حریم و حرم»

گزینه‌ی «۴»: «شعر و شاعر»

۹۲-

(عارفه‌سارات طباطبایی نژاد، قافیه، صفحه‌ی ۹۱)

در گزینه‌ی «۱»، «ت» حروف اصلی قافیه و «ی» الحاقی است.

حروف اصلی و الحاقی در گزینه‌های دیگر:

گزینه‌ی «۲»: اصلی: «ید» / الحاقی: «یم»

گزینه‌ی «۳»: اصلی: «ین» / الحاقی: «م»

گزینه‌ی «۴»: اصلی: «یر» / الحاقی: «م»

۹۳-

(عارفه‌سارات طباطبایی نژاد، جناس و انواع آن، صفحه‌ی ۹۷ تا ۹۹)

در گزینه‌ی «۲» جناس به کار نرفته است.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه‌ی «۱»: رستم و رسته: جناس اشتقاق / رستم و رستم: جناس ناقص حرکتی

گزینه‌ی «۳»: گل و مل: جناس ناقص اختلافی / خار و خمار: جناس ناقص افزایشی

گزینه‌ی «۴»: بال و بالش: جناس ناقص افزایشی / پَر و پَر: جناس ناقص حرکتی

۹۴-

(شبنم رمضانی، قافیه، صفحه‌ی ۹۱)

کلمات «بنمای» و «بگشای» با یکدیگر قافیه هستند اما کلمات «رهی» و «دری» با حذف حرف الحاقی «ی» هیچ حرف مشترکی ندارند پس قافیه نیستند.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه‌ی «۱»: کلمات «وفا و هوا» و «یار و کار» با یکدیگر قافیه هستند.

گزینه‌ی «۲»: کلمات «خورشید و جمشید» و «گرم و نرم» با یکدیگر قافیه هستند.

گزینه‌ی «۴»: کلمات «پرخون و بیرون» و «شوی و روی» با یکدیگر قافیه هستند.

۹۵-

(شبنم رمضانی، جناس و انواع آن، صفحه‌ی ۹۷)

در این بیت کلمه‌ی «چنگ» در هر دو مصراع به معنی «نوعی ساز» است.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه‌ی «۱»: «چنگ» در مصراع اول به معنای «ساز» و در مصراع دوم به معنای «سرینجه» است.

گزینه‌ی «۲»: «باد» در مصراع اول به معنی «نسیم» و در آخر مصراع دوم به معنای «باشد» است.

گزینه‌ی «۳»: «داد» اول به معنای «عدل» و «داد» دوم فعل ماضی از مصدر «دادن» است.

۹۶-

(مهناز شریفی، قافیه، صفحه‌ی ۹۱)

در بیت «ب» کلمات قافیه «بگردان و جان» هستند. دقت داشته باشید که کلمه‌ی «ساقیا» ردیف است و نمی‌توان آن را با «کجا» قافیه گرفت.

در بیت «پ» کلمات قافیه «مردنا، فسرده» هستند که در انتهای دو مصراع آمده‌اند.

تشریح گزینه‌های دیگر:

کلمات قافیه در بیت «الف»، «دلدار، اسرار، دیدار، بازار» هستند.

کلمات قافیه در بیت «ت»، «بارا، ما، بنما، بالا» هستند.

۹۷-

(مهناز شریفی، جناس و انواع آن، صفحه‌ی ۹۷ و ۹۸)

در بیت «الف» بین واژه‌های «عیب» و «غیب» جناس ناقص اختلافی وجود دارد.

در بین «ب» بین واژه‌های «روان، روان» جناس تام وجود دارد؛ یکی به معنای «جاری» و دیگری به معنای «روح و روان» است.

در بیت «پ» بین واژه‌های «باد و باده» جناس ناقص افزایشی وجود دارد و در بیت «ت» بین واژه‌های «شانه و شانه» جناس تام وجود دارد؛ دومی به معنای «کتف» و اولی به معنای «وسیله‌ی آراستن مو» است.

۹۸-

(سعیر یعقوبی، قافیه، صفحه‌ی ۹۰)

الف) کلمات قافیه: بار، عیار [حروف اصلی قافیه: ار]: [قاعده ۲] / بیا: ردیف

پ) کلمات قافیه: دولت، ظلمت [حروف اصلی قافیه: ت]: [قاعده ۲] / ها: ردیف

ث) کلمات قافیه: شیدا، یکتا [حرف قافیه: ا]: [قاعده ۱] / بی: حروف الحاقی

۹۹-

(سعیر یعقوبی، قافیه، صفحه‌ی ۸۹)

موارد نادرست:

ب) ناری در دو مصراع جناس به شمار می‌رود و ردیف نیست؛ در مصراع نخست به معنای «آتش» و در مصراع دوم به معنای «نیابوری».

پ) «ست» ردیف نیست.

ث) اجل در دو مصراع جناس تام به شمار می‌رود و ردیف نیست؛ در مصراع نخست به معنای «ارجمند» و در مصراع دوم به معنای «مرگ».

۱۰۰-

(مفسن اصغری، ترکیبی)

در همه‌ی ابیات یک مصوت بلند (طبق قاعده‌ی «۱») به تنهایی قافیه ساخته است؛ در این بیت جناس وجود ندارد.

در ابیات گزینه‌های «۲، ۳ و ۴» جناس نیز وجود دارد.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه‌ی «۲»: کلمات قافیه: «صلا - دعا» / جناس: «صلاح - صلا»

گزینه‌ی «۳»: کلمات قافیه: «گو - جو» / جناس: «می‌گویم - می‌جویم»

گزینه‌ی «۴»: کلمات قافیه: «بالا - والا» / جناس: «بالا - والا»

تاریخ (۱) ایران و جهان باستان

۱۰۱-

(معضومه هسینی صفاء، اقتصاد و معیشت، صفحه‌ی ۱۱۹ تا ۱۲۱ و ۱۲۳)

بقایای بند شادروان در شوشتر متعلق به دوره‌ی ساسانی می‌باشد و بنای تاریخی پل دزفول متعلق به دوره‌ی ساسانی است و به فرمان داریوش بزرگ یکی از اهالی آسیای صغیر به نام اسکیلکس مأمور کشف مسیرهای آبی رود سند در جریان لشکرکشی به هندوستان شد.

نکته: قسمت سوم گزینه‌ی «۱» و «۳» نیز صحیح می‌باشد.

۱۰۲-

(معضومه هسینی صفاء، اقتصاد و معیشت، صفحه‌ی ۱۲۶)

تشریح موارد نادرست:

الف) در دوران حکومت سلوکیان، تجارت رونق گذشته را نداشت، از حجم مبادله کالاهای ارزان قیمت کاسته شد و در عوض اشیای تجملی، جای آن‌ها گرفت.

ج) امپراتوری روم، نخست در دوره‌ی اشکانی و سپس در عهد ساسانی، تلاش کرد که به‌طور مستقیم با چین و هند ارتباط تجاری برقرار نماید، اما اشکانیان و ساسانیان هوشمندانه مانع موفقیت رومیان شدند.

۱۰۳-

(هژبر رهیمی، زبان و آموزش، صفحه‌ی ۱۳۸ تا ۱۴۱)

الف) زبان پارتی یا پهلوی اشکانی در مناطق شمال و شمال شرقی ایران متداول بود. ب) در کتاب اوستا فصلی به دانش اختصاص یافته و در آن مطالبی درباره‌ی پزشکی، دامپزشکی، ستاره‌شناسی، حکمت، امور اجتماعی و حقوقی و علوم طبیعی بیان شده است.

ج) کودکان تا پنج یا هفت سالگی در درون خانواده، پرورش می‌یافتند.

د) داستان بیژن و منیژه اصل و ریشه‌ی اشکانی دارد.

۱۰۴-

(مانره‌سارات شاهمراری، اقتصاد و معیشت، صفحه‌ی ۱۲۲ تا ۱۲۴)

تشریح موارد نادرست:

ب) تصویر سنگ نوشته‌ی داریوش یکم در کنار آبراهه‌ای است که به دستور او در مصر کنده شد.

پ) تا زمان داریوش بزرگ در بیشتر نواحی تحت فرمان حکومت هخامنشی، سکه (پول) رواج چندانی نداشت.

ت) شواهد و مدارک تاریخی، دلالت بر رونق نسبی تولیدات صنعتی و کارگاهی در دوران سلوکیان و اشکانیان دارد.

۱۰۵-

(مانره‌سارات شاهمراری، دین و اعتقادات، صفحه‌ی ۱۳۲ و ۱۳۳)

الف) اردشیر دوم و یا به قولی شاپور دوم ساسانی

ب) اشکانیان نیز همانند هخامنشیان حامی سیاست آزادی دینی بودند و پیروان دین یهود، مسیح و بودا در قلمرو اشکانیان احساس امنیت و آزادی می‌کردند.

پ) اشکانی، بودایی

۱۰۶-

(معضومه هسینی صفاء، دین و اعتقادات، صفحه‌ی ۱۳۰ تا ۱۳۲)

الف) اشکانیان

ب) اشکانیان

ج) مادها

د) هخامنشیان

۱۰۷-

(معضومه هسینی صفاء، دین و اعتقادات، صفحه‌ی ۱۳۳ تا ۱۳۵)

تشریح موارد غلط:

ب) پس از شاپور (نه بهرام یکم)

ج) آمده‌اند تا روح را که از دنیای نور است، از جهان مادی و تاریکی برهاند و انسان را به رستگاری برسانند.

۱۰۸-

(هژبر رهیمی، زبان و آموزش، صفحه‌ی ۱۳۸، ۱۳۹، ۱۴۱، ۱۴۲)

تشریح عبارات نادرست:

در دوران ساسانیان، آموزگاری به عنوان یک شغل رسمی به موبدان اختصاص داشت. از دوران ساسانیان، آثار بیشتری به خط و زبان فارسی میانه باقی مانده که اغلب به نثر هستند. منظومه‌ی داستانی «درخت آسوریک» ابتدا به زبان پارتی سروده شده بودند.

۱۰۹-

(مانره‌سارات شاهمراری، زبان و آموزش، صفحه‌ی ۱۳۶)

مردمان جنوب غربی فلات ایران به زبان ایلامی سخن می‌گفتند - این زبان به‌عنوان زبان دوم نوشتاری در دوران هخامنشی بود - تقریباً تمامی هزاران لوح گلی کشف شده از تخت جمشید به خط و زبان ایلامی است.

۱۱۰-

(هژبر رهیمی، زبان و آموزش، صفحه‌ی ۱۴۰ و ۱۴۱)

تشریح عبارات نادرست:

درباره‌ی وضعیت تعلیم و تربیت در دوران پیش از ساسانیان اطلاعات کامل و دقیقی در دست نداریم.

پارهای از گزارشات مورخان یونانی نشان می‌دهد خاندان هخامنشی مشوق جدی دانش و هنر بوده‌اند.

تاریخ (۱) ایران و جهان باستان (شاهد «گواه»)

۱۱۱-

(کتاب جامع، اقتصاد و معیشت، صفحه‌ی ۱۱۸ کتاب درسی)

اقوام و طایفه‌های صحراگرد و دامدار آریایی هنگام ورود به ایران، اطلاع چندانی از روش‌ها و فنون کشاورزی و صنعت نداشتند. آنان در نتیجه‌ی تماس و همزیستی با بومیان ایران و همسایگان خود در بین‌النهرین، با شیوه‌ی زندگی کشاورزی آشنا شدند.

۱۱۲-

(کتاب جامع، اقتصاد و معیشت، صفحه‌ی ۱۱۸ کتاب درسی)

بیشتر زمین‌های کشاورزی و حتی گله‌های دام، متعلق به شاه، خاندان شاهی، مقام‌های حکومتی، اشراف، روحانیون بزرگ و متولیان معبدها و یا آتشکده‌ها بود. آنان غالباً در شهرها زندگی می‌کردند و از طریق نمایندگان خود، املاکشان را اداره می‌کردند و یا اجاره می‌دادند.

۱۱۳-

(کتاب جامع، اقتصاد و معیشت، صفحه‌ی ۱۲۰ کتاب درسی)

مالیات و اجاره‌بهای کشتزارهای آوارستان منبع درآمد هنگفتی برای ساسانیان به حساب می‌آمد. طغیان رودخانه‌های دجله و فرات و خراب شدن آب‌بندها و سدها در اواخر دوره‌ی ساسانیان یکی از عوامل ضعف و انحطاط آنان شد و ضربه‌ی سنگینی بر اقتصاد آنان وارد آورد.

۱۱۴-

(کتاب جامع، اقتصاد و معیشت، صفحه‌ی ۱۳۴ کتاب درسی)

پیمانانه یا کیل در زندگی اقتصادی دوران هخامنشی از اهمیت ویژه‌ای برخوردار بود. چون در آن روزگار میزان و مقدار مواد خوراکی را به جای وزن کردن، با پیمانانه تعیین می‌کردند.

۱۱۵-

(کتاب جامع، دین و اعتقادات، صفحه‌ی ۱۲۹ کتاب درسی)

از دیگر آموزه‌های مهم زرتشت، اعتقاد به جهان آخرت و روز واپسین است. روزی که درباره‌ی اعمال انسان در جهان، داوری خواهد شد. نیکان به گروه یاران اهوره‌مزدا خواهند پیوست و بدان به دوزخ افکنده و برده‌ی اهریمن خواهند شد.

۱۱۶-

(کتاب جامع، دین و اعتقادات، صفحه‌ی ۱۳۴ کتاب درسی)

تصویر (الف): سکه‌ی ساسانی با نقش آتشدان

تصویر (ب): تصویر کرتیر موبد موبدان در سنگ‌نگاره‌ی بهرام دوم

تصویر (ج): آتشکده‌ی یزد

تصویر (د): آتشکده‌ای نزدیک مشهد متعلق به دوره‌ی ساسانی

۱۱۷-

(کتاب جامع، زبان و آموزش، صفحه‌ی ۱۳۷ کتاب درسی)

زبان‌شناسان بر اساس تغییر و تحول زبان‌های ایرانی در طول تاریخ، آن‌ها را به سه دوره‌ی زبان‌های کهن، میانه و نو تقسیم کرده‌اند.

۱۱۸-

(کتاب جامع، زبان و آموزش، صفحه‌ی ۱۳۸ کتاب درسی)

زبان‌های ایرانی دوره‌ی میانه، تقریباً از زمان سقوط هخامنشیان تا فروپاشی حکومت ساسانیان و حتی قرون نخستین اسلامی در مناطق مختلف ایران متداول بودند. از این گروه زبان‌ها آثار بیشتری به جای مانده است.

۱۱۹-

(کتاب جامع، زبان و آموزش، صفحه‌ی ۱۳۹ کتاب درسی)

تصویر صورت سؤال، متن یکی از بندهای ماه یشت درباره‌ی نیایش ماه از کتاب اوستا است، به خط اوستایی که «دین دبیری» نامیده می‌شود. الفبای این خط در دوره‌ی ساسانی از روی الفبای پهلوی ساخته شد. الفبای اوستایی از راست به چپ نوشته می‌شود و هر کلمه با یک نقطه از کلمه‌ی دیگر جدا می‌گردد.

۱۲۰-

(کتاب جامع، زبان و آموزش، صفحه‌ی ۱۴۲ کتاب درسی)

یکی از برجسته‌ترین مراکز علمی جهان باستان، دانشگاهی بود که در عصر ساسانی در شهر جندی‌شاپور پدید آمد. این شهر در حوالی دزفول کنونی، در استان خوزستان قرار داشته است. دانشگاه جندی‌شاپور تا قرون نخستین اسلامی به فعالیت خود ادامه داد.

جغرافیای ایران

۱۲۱-

(الهام میرزائی، **سکونتگاه‌های ایران**، صفحه‌ی ۷۶ و ۷۷)

الف) مسیر راه‌های بازرگانی داخلی یا خارجی یا در مسیر راه‌های کاروان رو
ب) آب در هر مکان
پ) ۱۰۰۰ تا ۲۰۰۰ متری
ت) غربی

۱۲۲-

(الهام میرزائی، **سکونتگاه‌های ایران**، صفحه‌ی ۷۸)

تصویر داده شده مربوط به شهر باستانی پیشاپور است که در شمال غربی کازرون قرار دارد و در زمان ساسانیان از اهمیت ارتباطی مهمی در ایران برخوردار بود. این شهر تا قرن هفتم هجری، آباد و مسکونی بود. جنگ و بیماری سبب از بین رفتن این شهر شد.

۱۲۳-

(معمومه حسینی صفا، **سکونتگاه‌های ایران**، صفحه‌ی ۷۹)

الف) شهر
ب) روستا
ج) عشایر
د) روستا
ه) شهر

۱۲۴-

(هژبر رفیعی، **سکونتگاه‌های ایران**، صفحه‌ی ۸۱)

شهر شعاعی (ستاره‌ای): در این نوع از شهرها، شهر دارای یک مرکز اصلی (میدان) بوده و خیابان‌ها و شبکه‌های مهم از آن مرکز به صورت شعاعی منشعب می‌شوند و سایر فضاها، اطراف آن‌ها شکل می‌گیرند (مانند همدان) - شهر شطرنجی: در این شهرها یک شبکه مستطیل شکل از راه‌های ارتباطی، زمین‌های شهر را به بلوک‌ها و قطعات همسان تقسیم می‌کند (مانند سلماس) - شهر خطی: شهری که حول محورهای ارتباطی (ریلی و جاده‌ای) و یا در امتداد رود، دریا و دریاچه به صورت خطی شکل گرفته است. (مانند بوشهر)

۱۲۵-

(هژبر رفیعی، **سکونتگاه‌های ایران**، صفحه‌ی ۸۲ تا ۸۴)

الف) رشد سریع جمعیت از یک‌سو، بر تعداد جمعیت شهرها افزوده و از سوی دیگر با تبدیل نقاط روستایی به شهر، تعداد نقاط شهری را افزایش داده است.
ب) کلان شهرهای ایران از سال ۱۳۸۵ الی ۱۳۹۵ عبارتند از: ۱- تهران ۲- مشهد ۳- اصفهان ۴- کرج ۵- تبریز ۶- شیراز ۷- اهواز ۸- قم
ج) نقش هر سکونتگاه براساس وضع جغرافیایی آن اعم از طبیعی یا انسانی تعیین می‌شود.

۱۲۶-

(مهری کارران، **توان‌های اقتصادی ایران**، صفحه‌ی ۸۸ و ۸۹)

الف) مزایای کشت گلخانه‌ای: ۱- کاهش مصرف آب ۲- تولید در طول سال و همه‌جا
۳- کنترل بهتر وضعیت کشت
ب) توصیه می‌شود محور توسعه کشاورزی از زراعت به توسعه باغداری با روش‌های نوین آبیاری و متناسب با محیط تغییر یابد.

۱۲۷-

(مهری کارران، **توان‌های اقتصادی ایران**، صفحه‌ی ۸۷ تا ۸۹)

با این‌که فعالیت‌های زراعی در کشورمان بسیار گوناگون است، محدودیت در منابع آب و خاک و بهره‌وری کم ... از جمله مشکلات تولیدات زراعی در کشور است.

۱۲۸-

(ممدابراهیم علی‌نژاد، **توان‌های اقتصادی ایران**، صفحه‌ی ۹۳ تا ۹۵)

الف) سیستم حمل و نقل و ارتباطات
ب) موقعیت استراتژیکی ویژه، عبور جاده ابریشم و راه ادویه
ج) عدم تعادل در پراکندگی قطب‌های صنعتی
د) یزد، کرمان، اصفهان

۱۲۹-

(ممدابراهیم علی‌نژاد، **توان‌های اقتصادی ایران**، صفحه‌ی ۹۲ و ۹۳)

صنعت خودروسازی یکی از شاخصه‌های توسعه یافتگی کشور است که می‌تواند فرصت‌های شغلی بسیاری برای کشور فراهم آورد و از جمله صنایعی است که در سند چشم‌انداز به آن توجه خاصی شده است. نواحی شرقی و مرکزی کشور از نظر ذخایر و مواد اولیه غنی هستند ولی به دلیل اینکه به صورت محدود مورد بهره‌برداری قرار گرفته‌اند با رشد صنعتی روبه‌رو نبوده‌اند.

۱۳۰-

(معمومه حسینی صفا، **توان‌های اقتصادی ایران**، صفحه‌ی ۹۶)

سازمان WTO (سازمان جهانی گردشگری) ایران را از نظر جاذبه‌های طبیعی، در رتبه پنجم و از نظر جاذبه‌های تاریخی و فرهنگی در رتبه دهم جهانی قرار داده است. ژئوتوریسم (گردشگری زمین‌گردی) تحت تأثیر عواملی چون، پیکره‌بندی طبیعی ایران، برخورداری از موقعیت دریایی و خشکی، وجود کوه‌های بلند، دشت‌های وسیع، سواحل گوناگون و بیابان‌های شگفت‌انگیز ایجاد شده است.

جامعه‌شناسی (۱)

۱۳۱-

(مأثره‌سارات شاهمرادی، تحولات هویتی جهان اجتماعی «علل بیرونی»، صفحه‌ی ۸۸)

تشریح موارد نادرست:

الف) اگر جهان اجتماعی در تعامل با جهان‌های دیگر بر عقاید و ارزش‌های خود پافشاری نکند، داد و ستد فرهنگی به لایه‌های عمیق آن سرایت می‌کند و در صورتی که به مرور زمان، به عقاید و آرمان‌های خود پشت کند، دچار تحولات هویتی می‌شود. پ) جهان اجتماعی هنگام تعامل با جهان اجتماعی دیگر در صورت لزوم (و نه لزوماً) تغییرات لازم را در عناصر آن‌ها پدید می‌آورد.

۱۳۲-

(هژبر رهیمی، تحولات هویتی جهان اجتماعی «علل بیرونی»، صفحه‌ی ۹۰ و ۹۱)

الف) بسیاری از جوامع غیرغربی، در رویارویی با جهان غرب به دلیل این‌که مرعوب قدرت اقتصادی و سیاسی غرب گشتند، به خودباختگی فرهنگی گرفتار شدند که این خودباختگی را غرب‌زدگی می‌نامند.

ب) جوامع خودباخته‌ای که در مواجهه با فرهنگ دیگر، هویت خود را از یاد می‌برند به از خودبیگانگی تاریخی دچار می‌شوند.

۱۳۳-

(هژبر رهیمی، تحولات هویتی جهان اجتماعی «علل بیرونی»، صفحه‌ی ۸۹ و ۹۲)

تشریح عبارت نادرست:

ب) جهان غرب طی جنگ‌های صلیبی، پس از رویارویی با فرهنگ اسلامی و پذیرش برخی لایه‌های آن، بدون این‌که به جهان اسلام بپیوندد، تحولات هویتی پیدا کرد.

۱۳۴-

(علیرضا رضایی، هویت ایرانی ۱، صفحه‌ی ۹۵ و ۹۶)

ب) زبان فارسی دری به دلیل مشارکت فعال ایرانیان در حیات فکری جهان اسلام از محدوده‌ی زبان سیاسی مشترک اقوام ایرانی فراتر رفت و به عنوان زبان دوم جهان اسلام شناخته شد.

د) جهان اسلام طی سده‌های مختلف یا مانند آن‌چه در جنگ‌های صلیبی گذشت، به دفع مهاجمان پرداخت یا مانند آن‌چه در حمله‌ی مغول رخ داد، جهان را درون خود جذب و هضم کرد.

۱۳۵-

(مهمربراهیم مازنی، هویت ایرانی ۱، صفحه‌ی ۹۶)

قدرت سیاسی و نظامی غرب در نخستین رویارویی‌ها با جوامع اسلامی، بخش‌هایی از ذهنیت مسلمانان را به خودباختگی فرهنگی دچار ساخت و این امر سبب شد، تصویری که شرق‌شناسان و تاریخ‌نگاران غربی از هویت جهان اسلام القا می‌کردند، در بین جوامع اسلامی و از جمله در جامعه‌ی ایران رواج پیدا کند.

۱۳۶-

(کوثر دستورانی، هویت ایرانی ۱، صفحه‌ی ۹۸)

حیات معنوی اسلام، افق‌های جدیدی را به روی اندیشمندان جهان غرب گسترده است و نظریه‌پردازان غربی را که طی قرن بیستم، سکولاریسم و دنیوی شدن را سرنوشت مشترک و حتمی بشریت می‌دانستند، به تأمل و بازبینی نظریات پیشین خود فراخوانده است.

۱۳۷-

(معمومه حسینی صفاء، هویت ایرانی ۱، صفحه‌ی ۹۷ و ۹۸)

الف) حیات معنوی اسلام، نظریه‌پردازان غربی را که طی قرن بیستم، سکولاریسم و دنیوی شدن را سرنوشت مشترک و حتمی بشریت می‌دانستند، به تأمل و بازبینی نظریات پیشین خود فراخوانده است.

ب) جامعه‌ی ایران با بازگشت به هویت اسلامی خود که هویتی مستقل، فعال و اثرگذار است، به صورت قلب تپنده‌ی بیداری اسلامی درآمد.

ج) جهان اسلام اینک با الهام گرفتن از انقلاب اسلامی ایران، هویت خود را بیرون از تصاویری که جهان غرب القا می‌کرد، جست و جو می‌کند و به این ترتیب، اسلام به عنوان یک قطب فرهنگی جدید ظاهر می‌گردد. یکی از مهم‌ترین پیامدهای انقلاب، تحولات هویتی است.

۱۳۸-

(معمومه حسینی صفاء، هویت ایرانی ۲، صفحه‌ی ۱۰۱ و ۱۰۲)

الف) چرا که جمعیت هر جامعه، بخشی از هویت آن محسوب می‌شود.

ب) جمعیت و اقتصاد از عینی‌ترین ابعاد هویت جامعه محسوب می‌شوند.

ج) هر چه حاملان و عاملان یک فرهنگ و معانی آن بیشتر باشند، آن فرهنگ، بسط بیشتری می‌یابد.

۱۳۹-

(مهمربراهیم مازنی، هویت ایرانی ۲، صفحه‌ی ۱۰۷ و ۱۰۸)

انواع تحریم‌های اقتصادی نفتی و مالی علیه کشور ما با رویکرد ایجاد فشار بر جامعه اجرا شده است تا اولاً درآمدهای نفتی کشور را محدود کنند، ثانیاً از انتقال آن به کشور ممانعت ورزند.

۱۴۰-

(مهمربراهیم مازنی، هویت ایرانی ۲، صفحه‌ی ۱۰۸)

برخی از کشورهای سلطه‌گر غرب، که از سویی اقتصاد را اساس همه چیز می‌پندارند و از سوی دیگر، تمامی شیوه‌های اقتصادی غیر سرمایه‌داری را نابود شده می‌بینند، پاشنه‌ی آشیل ایران اسلامی را اقتصاد می‌دانند؛ از این‌رو، جنگ اقتصادی تمام عیاری را علیه کشور ما به راه انداخته‌اند.

منطق

۱۴۱-

(معهومه سینی صفا، قضیه شرطی و قیاس استنباطی، صفحه‌ی ۸۶)

تشریح سایر موارد:

- گزینه‌ی «۱»: مقدم - تالی / تالی - مقدم
گزینه‌ی «۲»: مقدم - تالی / مقدم - تالی
گزینه‌ی «۳»: مقدم - تالی / مقدم - تالی

۱۴۲-

(معهومه سینی صفا، قضیه شرطی و قیاس استنباطی، صفحه‌ی ۸۷)

- در قضیه‌ی اول یک فرد نمی‌تواند هم متولد آبان باشد هم متولد آذر، اما می‌تواند متولد ماهی جز این دو باشد. ← «منفصل مانع‌الجمع»
در قضیه‌ی دوم پاداش انسان هم می‌تواند در آخرت داد شود و هم در دنیا، اما نمی‌تواند در هیچ کدام داده نشود. ← «منفصل مانع‌الرفع»
در قضیه سوم یک فرد نمی‌تواند هم متولد تهران باشد هم اصفهان اما می‌تواند متولد یک شهر دیگر غیر از این دو باشد. ← «منفصل مانع‌الجمع»

۱۴۳-

(هژبر رهیمی، سنجشگری در تفکر، صفحه‌ی ۱۰۵ و ۱۰۶)

- کلمات در جملات مختلف که در آن‌ها به‌کار می‌روند بار ارزشی متفاوتی پیدا می‌کنند، هر سه جمله معنی مرگ افراد را با بارهای ارزشی متفاوت بیان می‌کند.

۱۴۴-

(مانره‌سارات شاهمردی، سنجشگری در تفکر، صفحه‌ی ۹۹)

- پرورش مهارت‌های تفکر صحیح و ارزیابی استدلال‌ها همچون اکثر فعالیت‌های انسانی نیازمند تمرین و تکرار است.

۱۴۵-

(معهومه سینی صفا، ترکیبی، صفحه‌های ۸۶، ۹۲، ۱۰۳ و ۱۰۶)

تشریح موارد نادرست:

- به‌کار بردن اشتباهی یا عمدی کلماتی که دارای بارارزشی متفاوتی هستند، می‌تواند منشأ خطای اندیشه باشد که آن را «مغالطه بارارزشی کلمات» می‌نامند. بدین جهت باید متوجه بارارزشی کلماتی که می‌شنویم باشیم. ما براساس اهداف متفاوتی که در زندگی داریم از انواع مختلف استدلال استفاده می‌کنیم که فقط سه مورد در کتاب نام برده شده است.

۱۴۶-

(کوثر دستورانی، سنجشگری در تفکر، صفحه‌ی ۱۰۸ و ۱۰۹)

- در مثال اول ویژگی‌های خوب و شایسته‌ای را به معتقدان نظریه‌ای باطل نسبت داده‌ایم ← مغالطه «تله‌گذاری».
در مثال دوم بدون دلیل ویژگی‌های ناشایستی را به یک نظریه نسبت داده‌ایم ← مغالطه مسموم کردن چاه
در مثال سوم از عواطف و احساسات استفاده کرده‌ایم ← مغالطه «توسل به احساسات»

۱۴۷-

(کوثر دستورانی، سنجشگری در تفکر، صفحه‌ی ۱۰۳)

تشریح موارد نادرست:

- الف) در فن بیان در پی اقناع دیگران هستیم. نه در پی کسب حقیقت، پس از برهان استفاده نمی‌کنیم.
ب) در جریان مناظره تلویزیونی، طرفین در پی اقناع یکدیگر نیستند.
ج) توضیح مذکور مربوط به «جدل» است.

۱۴۸-

(کوثر دستورانی، قضیه شرطی و قیاس استنباطی، صفحه‌ی ۹۲ و ۹۳)

- قیاس مذکور در صورت سؤال یک «قیاس استنباطی انفصالی» است. و نوع آن حقیقی می‌باشد یعنی از اثبات یکی از طرفین به نفی طرف دیگر و از نفی یکی از طرفین به اثبات طرف دیگر می‌رسید.

۱۴۹-

(مانره‌سارات شاهمردی، قضیه شرطی و قیاس استنباطی، صفحه‌ی ۹۰ و ۹۱)

- قیاس استنباطی اتصالی دارای چهار حالت قابل فرض است که تنها دو حالت آن معتبر است:
۱- در حالت وضع مقدم ۲- در حالت رفع تالی
تشریح موارد نادرست:
گزینه‌های «۱» و «۴»: از حالت اثبات تالی نتیجه‌گیری شده و نامعتبر است.
گزینه‌ی «۳»: از حالت نفی مقدم نتیجه‌گیری شده و نامعتبر است.

۱۵۰-

(کوثر دستورانی، سنجشگری در تفکر، صفحه‌ی ۱۰۷ و ۱۰۸)

- در صورتی که گوینده، نخست دلایل منطقی سخن خود را بیان کند و سپس از عوامل روانی جهت اقناع شنوندگان استفاده نماید دچار مغالطه نشده است، هم‌چنین بسیاری از انسان‌ها بیشتر تحت تأثیر عوامل روانی همچون تملق، ترس و ... قرار می‌گیرند تا تحت تأثیر استدلال. بدین جهت لازم است به تأثیر عوامل روانی بر ذهن انسان، توجه کنیم.